

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.

INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele:

BIROURI DE ANUNȚURI:
în Viena: la N. Dukas Nachf., Nax. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körút).

PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicările mai dese după tarifa și învoială. — **RECLAME** pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXIV.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se pronunță la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colecționi.

Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajul I.
Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corone. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 260.

Brașov, Sâmbătă 24 Noemvrie (7 Decemvrie).

1901.

† Vasile A. Urechia.

Erăși s'a stins o viață scumpă Românilor. Unul dintre cei mai învățiați luptători pentru marea cauză a culturii române și a unității ei, Vasile Alesandrescu Urechia, a închis ochii pentru tot-deuna erî după amezî în locuința sa din capitala României. Acest distins om de litere a muncit o viață întreagă, pentru a desgropa comorile istoriei trecutului nostru pe pământul, în care ne-a plantat înainte cu două mii de ani marele imperat al Romei.

S'a arătat și la V. A. Urechia, ceea-ce au esperiat istoricii tuturor popoarelor, că cu cât cercetau mai adânc în viața și trecutul națiunii lor, cu atât mai mult le creștea iubirea cătră acea națiune și admirațiunea pentru faptele mari și nobile ale predecesorilor.

V. A. Urechia a fost o fire entusiastă și cu adevărat el era aprins de admirațiune pentru trecutul glorios al mării seminții latine și a odraslei ei dela Dunăre și din Carpați.

Toți cei-ce l'au cunoscut, în patria sa, ca și în străinătate, la țărmii Dunărei și ai Tiburului, au rămas impresionați de focul, cu care pleda el cauza latinității și a romanismului.

De se afla pe catedra de istorie la universitate său la tribuna din sala de ședință a Academiei Române, său la Ateneu, său în străinătate la discuțiunile conferențelor interparlamentare și a congreselor savante, ilustrul profesor românscia s'ă facă s'ă răsune cu același farmec cōrda nobilului său ideal, căruia s'ă-a dedicat întreaga viață.

La congresele din Belgia, Italia, Norvegia și în tot locul, glasul lui se ridica pentru frații, cari sufer. Cine nu-și aduce aminte, cum regre-

tatul bărbat a onorat națiunea sa, când la congresul Orientaliștilor ținut în Roma a depus în numele ramurei îndepărtate latine din răsăritul Europei o corōnă pe soclul columnei lui Traian, și cum a știut s'ă facă s'ă răsune prin graiul ministrului instrucțiunii publice italian, Baccelli, admirația și simpatia pentru națiunea soră!

Insuflețirea și rîvna, cu care lupta și propovăduia acest infatigabil apostol al culturii române, a și făcut, ca numele său s'ă fie cunoscut și respectat nu numai între Români, ci și la națiunile streine.

De când decedatul a devenit președintele „Ligei Culturale“, numele său a ajuns a fi des citat și în diaristica maghiară, d'ér în cele mai multe casuri i-se făcea mare nedreptate veteranului profesor de istorie, încât i-se atribuia planuri ostile Ungariei, pe când d'ensul propaga sincer o dreaptă înțelegere între Maghiari și Români.

A muncit o viață întreagă V. A. Urechia pentru națiunea sa și chiar și mōrtea l'a găsit pe câmpul nobil al muncii scriind la opera sa: „Istoria Românilor“.

Națiunea recunoșcătoare, jălind pierderea acestui demn fiu al ei, îi va păstra o eternă amintire.

Astăzi dimineță am primit următoarea doroșă scire telegrafică, espediată încă aseră la orele 9 din Bucuresci:

Bucuresci, 5 Decemvrie. Marele apostol al romanismului, **Vasile A. Urechia**, scriind istoria neamului nostru, muri subit la orele 3 p. m.

V. A. Urechia s'a născut la Patra în Moldova la anul 1834, nepot al proto-

popului Ghenadie din Hirlău, rezeș din Branștea lui Urechia cronicarul. Pe timpul invasiunii rusesci tatăl său se numia Popovici, adică fiu de popă.

Rămas orfan de tată în etate de 6 ani, și-a făcut studiile primare și secundare în Iași. D'ensul s'a numit mai întâiu Popovici ca tatăl său. Făcut atent de cătră directorul și inspectorul de școle Dr. P. Câmpeanu, că acesta nu e numele adevărat al familiei, s'a numit *Alexandrescu* dela Alexandru, numele de botez al tatălui său. Mai târziu pe la 1855, dându-i-se în mână averea părintescă, a găsit între hârțile familiei sale, că originea familiei se trage dela vechiul cronicar al Moldovei Vornicul Grigore Urechia (1650) și prin act legal a luat în fine acest nume.

Studiile superioare le-a făcut la universitatea din Madrid și le-a continuat la Paris, unde a luat și licența în litere. Intors în patrie fū numit profesor de istoria și literetura română la facultatea de litere din Iași. La 1864 fū numit director la ministerul de culte și instrucțiune publică, ér după înființarea facultății de litere din Bucuresci, la a. 1865 tot-odată și ca profesor la această facultate pentru istoria și literatura română în locul lui Ioan Maiorescu.

Urechia a desvoltat ca profesor, istoric și politician o activitate extra-ordinară și neobosită. Sub Brătianu a ocupat cât-va timp și postul de ministru al cultelor și instrucțiunii publice.

Este cu deosebire remarcabilă activitatea sa din cei șcece ani ultimi, dedicată apărării intereselor culturii neamului românesc și a culturii fraților, cari sufer. În interesul acestor frați a dat la lumină înainte cu vre-o 20 de ani „Albumul macedo-român“ și a scos la ivelă înainte cu 7 ani memorabila carte intitulată „Dela frați la frați“; în interesul lor a luat parte la congresele interparlamentare și a pledat înainte mării lumii latine dela apus.

În calitatea sa de președinte al „Ligei pentru unitatea culturală a Românilor“ V. A. Urechia a desfășurat de asemenea o ac-

tivitate mare și nu mai departe, decât în numărul trecut de Duminică, am publicat în traducere o scrisōre polemică a sa adresată revistei „Franco-italiene“ din Neapole, în care definesce scopurile Ligei și protesteză contra invinuirilor, ce se aduc acestei instituțiuni.

Cu ocaziunea deschiderii sesiunii parlamentare române din săptămâna trecută, ilustrul defunct a fost ales vice-presedinte al Senatului.

Serierile lui V. A. Urechia formeză aproape o bibliotecă întreagă. Ele sunt mai vârtos istorice. Volumele apărute deja din ultima sa lucrare mare a „Istoriei Românilor“ dau mărturie de zelul și diligența de fier a decedatului, în căutarea și aflarea de documente neprețuite istorice cunoscute.

În literatură s'a făcut cunoscut prin câte-va piese teatrale, care au avut succes pe scenă, ér mai cu sēmă prin volumul său „Legende“ atât de frumos și atât de bine scris.

În timpul din urmă publicase în „Apărarea Națională“ material pentru cel puțin 2 volume, intitulat „Din tainele vieții“. În același timp scriea la „Universul“, „Secolul XX“ și întreținea o intinsă corespondență cu bărbații fusesnați ai națiunilor latine din totă lumea, în interesul neamului românesc.

Ca membru al Academiei Române pe V. A. Urechia îl vedem neobosit în a face tot felul de comunicațiuni interesante de nouă documente istorice.

În parlament a fost totdeuna ales de Gălățeni, ale căror interese le-a reprezentat. Drept mulțumire Urechia a fundat acolo o mare bibliotecă pentru care a adus mari jertfe și căreia i-a dat numirea „biblioteca V. A. Urechia“.

Am dat aici numai o schiță palidă din activitatea literară și națională a acestui distins bărbat al națiunii române, de aceea va trebui s'ă mai revenim.

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

Când cine-va mōre de sete.

La ceirea istoriilor de rēboș, de scrieri de călătorii ori alte aventuri, multora li-se va fi sugerat observația, că de periculōsă este pentru om lipsa de apă și ce chinuri grozave trebuie s'ă sufere el în urma setei. Deōre-ce însă acest lucru se amintesc numai în mod sumar în acele descrieri, nu ne putem imagina așa ușor torturile corporale și spirituale, la cari este supus acela, care are nenorocirea s'ă fie condamnat a muri de sete.

Nu va fi deci fără oare-care interes descrierea, ce o face profesorul McGee în *The Atlantic Monthly*, Boston, 1898, despre efectele fiziologice ale setei în diferitele sale grade. Descrierea acēsta, reproducă în parte și în traducere nemțescă în „Globeus“ t. 74 (1898) p. 66, ne prezintă cu o claritate emoționantă tōte detaliurile și grozăveniile acelei teribile torturi, începând cu primele simptome ale setei și până la mōrtea nenorocitei victime.

McGee a intrerpius în anul 1894 o expediție s'ientifică în teritoriul *papago*-ilor și

Seri-Indianilor din *Arizona* și *Sonora* (Mexico) și cu acēstă ocazie a trebuit s'ă treacă prin teritorii, cari rivalizează cu Sahara în pustietate și lipsă de apă, așa că acest călător ne va da cel puțin în parte din propria experiență descrierea setei din deșert.

Înainte de tōte ne povestesc McGee despre *Death valley* din interiorul Papageriei la marginea deșertului dintre *Arizona* și *Sonora*. Lumii întregi temperatura constantă se menține, în umbră, la 45° C. și câte-odată și mai mult. Aerul este așa de uscat, că un vas plin cu apă în curând evaporază și nu se vede nici o picătură de sudōre nici pe cal, nici pe oalăreț. Pământul este tare și așa de fierbinte, că picioarele fără încălțăminte se frig la atingerea lui. Singurele plante, cari pot s'ă trăiesc în asemenea căldură, sunt mostruositățile purtătoare de apă ale regnului vegetal, cum sunt caotele și agavele. Inșiși Indianii au un aspect de mumii pe jumătate uscate. „Aici domnesc setea, ér scheletele și craniile, ce le întănesc la fie-care pas, dau dovadă despre acēstă teribilă stafie“.

McGee deosebesce oinci grade de sete mortiferă.

În *primul stadiu* gura se înfierbântă și se usuă. O încordare în gâtlegiu pro-

duce o mișcare involuntară de înghițire. Vocea devine răgușită și în ceafă se ivesc din când în când dureri, omul devine indispus și din ce în ce mai nervos. Indispoziția acēsta se calmază luând o petricică în gură, său un vârf de crōngă ruptă, prin ce se produce oare-care salivă și gura se humecteză. O jumătate de pāhar de apă este o adevărată binefacere într'o asemenea situație, decât însă nu se pōte găsi, atunci nervositatea febrilă creșce. Stadiul ac-sta McGee îl numesc, *stadiul deplorabil*.

În al doilea stadiu temperatura omului creșce. Puțina salivă se preface în clăbuci și se depune pe buze, limba și dinți, făcând s'ă se lipescă limba de cerul gurii și împedecând vorbirea. Omul se simte par'că ar avea în gâtlegiu o masă atērnată de nisce sfōre. Capul pulsează repede și la fie-care pulsare se resimte durerea în partea cervicală și în întreaga colōnă vertebrală. Câte-odată ține urechile. Sunetele, ce ni-se pare, că le aușim, varieză dela cântecul de țe corde până la vuietul produs de un tren, care intră într'un tunel. Imaginația este capricioasă. Ea ne reproduce isvōre și arbori verzi. Indispoziția și nervositatea creșce din ce în ce. Impulsul bolnăvicios de a ne mișca și de a desvolta

vr'o activitate, cedeză în ourēnd unei complete letargii. Dacă călătorul e singur, este deprimat și tăcut, une-ori fusē fi vine pe neașteptate pofta de a vorbi singur; decât e cu mai mulți, pofta de vorbă i-se potențeză, obiectul conversației însă este numai unul neschimbat: *apa*. În starea acēsta fața este perită, ochii injectați cu sânge și plini de lacrimi, mișcările pripite, ér vorba schimbătoare în mod capricios. Suferindul sēmănă cu un pacient de friguri ambulant și lipsit de îngrijire. Ușurarea și o găsesc numai bând un litru său două de apă dintr'o înghițitură său două. McGee numesc acest stadiu *cotton mouth*, „gura de bumbac“ „inceputul lăncezirei“.

În al treilea stadiu al setei clăbucii dela gură se preface într'un strat tenace, asemănător colodiului, care contracteză buzele și le forțeză la un suris sardonice. În ourēnd însă se desfigurază fața într'o rinjire urită. Gingiile se despart de dinți și sângele, devenit liber, se închegă în mior masse diforme. Limba este acoperită cu flegmă și vorbirea este răgușită și greoie, asemănătoare cu lătratul. Capul, par'că ar fi strins în cercuri de fier. Suferindul își ia pālăria, d'ér nu simte nici o ușurare. Cu fie-care bătaie de inimă se resimte dure-

Ivanka și partidul naționalităților. Cetim în „Pester Lloyd“ de Miercuri:

„Într'un articol din „Alkotmány“ se istorisește, că la 28 Sept. 1896 s'a fost ținut în Nemeti o întrunire convocată de Oskar Ivanka a opoziției unite, adică a partidului național de pe vremuri, a partidului popular și a partidului naționalităților.

„Pentru a respinge ori-ce bănuială, deputatul Oskar Ivanka declară următoarele: „El nu cunoștea partid de naționalități în comitatul Hont. Există singuratic, de pe oare se dăce, că ar fi panslav, aceștia însă au protestat în public contra unei asemenea învinuirii. La conferință s'au adresat lui Ivanka două întrebări: 1) Dacă el este pentru executarea legii naționalităților? 2) Dacă e revisionist? La prima întrebare a răspuns, că un deputat nu poate să vorbească altfel, decât, că ori ce lege existentă trebuie să fie executată. A mai adăugat, să se ia la cunoștință, că el e Ungur sovinișt. La a doua întrebare a răspuns, că deși a fost contrar legilor bisericești, totuși nu e revisionist în înțelesul, ca între stat și biserică și între diferitele confesiuni să se stabilească în permanență războiul“.

Din toate declarațiile de mai sus ale vorăicosului deputat Ivanka remarcăm, ca mărturisire caracteristică și foarte instructivă pentru timpul și împrejurările de față, că dănsul recunoștea, că un deputat ar trebui să stăruie ca legea naționalităților în vigoare să se execute, dăr că acesta în realitate nu-o poate face, fiind totodată și Ungur sovinișt, care calitate, după credința lui și a tuturor soților săi de principii, are efectul de a-l dispensa de toate obligațiile morale și legale față cu naționalitățile!!!

Din dieta ungară.

Discușiunea asupra proiectului de îndemnitare bugetară s'a continuat și s'a sfârșit în ședința de alaltăeri (4 Decembrie). Majoritatea camerei a primit proiectul ca bază la dezbaterile speciale, ce s'a făcut ieri.

Oratorii ședinței de alaltăeri au fost Csavolszky (independent), Vazsonyi (democrat) și ministru-președinte Coloman Szell. Cel dintâiu a vorbit mai ales despre raporturile Ungariei cu Austria și a provocat guvernul să orienteze țera asupra tratărilor, ce se fac actualmente cu privire la tariful vamal. — Vazsonyi, unicul reprezentant al partidului democrat, a vorbit la început despre fusiuni, din care nici-odată n'a rezultat schimbare de sistem. Partidul liberal l'a asemănat cu barca lui Noe, în care se află reprezentate toate nuanțele, ér despre ministru-președinte Szell dăse, că e un Taaffe ungar, care nici-odată nu va fi capabil a crea ceva de Dómne ajută. Nou sistem, dăse Vazsonyi, s'ar crea numai atunci, dacă o partidă ar învinge pe cealaltă. El atacă apoi partidul popular, din

rea în întregul corp. Fel de fel de halucinații se ivesc înaintea ochilor. În urechi vijie și pocnesce. Ochii lacrămeză, dăr în ourénd se usucă. Lumina ochilor se trage îndărăt. Fața este stăpănită de o lipsă de simțire, de asemenea și mâinile și în fine întregul corp. În măsura în care creșce această nesimțire, amețesce și întregul organism al corpului din ce în ce mai mult. Pentru a scăpa din această stare chinătoare, nu este decât un singur mijloc: apa. Ori cât de murdară ar fi această, ea este înghițită de cel setos cu cea mai mare aviditate. Natural, că aici se impune o precauțiune estremă, căci lipsa de cumpătare în privința această poate să fie urmată de o mörte instantanee. McGee numesce stadiul acesta shrivelled tongue, adică stadiul „limbei contractate“.

Prin stadiile mi sus descrise a trecut călătorul african Nachtigal în călătoria sa prin Sahara. Eminentă zugrăvire a chinurilor setei, pe care le-a publicat acest călător în opera „Sahara und Sudan“, la pag. 241, o intercalăm aici:

(Va urma.)

oare cauză e viu întrerupt din partea această. Face aspre imputări guvernului, că nu întreprinde nimic în interesul poporului și că drepturile acestuia sunt înălcate de virilism și capitalism. Desfășură în chip interesant despoierea de drepturi a poporului și-și ridică cuvântul în interesul claselor populațiunei, cerénd și lărgirea dreptului electoral, drept, care nu poate fi desconsiderat din cauza naționalităților. Declară în fine, că nu primesce proiectul.

Ministru-președinte Szell răspunde. Spune, că nu e adversarul lărgirii dreptului electoral; a dovedit-o acesta prin aducerea legii despre judicatura Curiei, în urma căreia numărul alegătorilor s'a sporit cu 25%. Sufragiul universal îl consideră ca o săritură în întunec, fiind-că în urma raporturilor speciale ale țerii, introducerea sufragiului universal ar aduce mari pericole. Spune lui Vazsonyi, că Ungaria nu poate fi teren pentru radicalism.

În partea a doua a lungului său discurs, Szell răspunde celorlalți vorbitori. Declară, că tratările asupra tarifului vamal se urmăză tocmai acum, despre decursul lor însă nu se pot face acum comunicări. Asigură camera, că atât interesele agrare, cât și cele industriale vor fi apărute suficient. Fața de afirmarea lui Komjathy, că legea naționalităților dela 1868 a fost impusă din Viena, spune, că după a lui cunoștință legea această era în toate adresele camerei și membrii opoziției, chiar și cei din stânga estremă, se întreceau în aceea, că cu naționalitățile trebuie să se trateze echitabil. Négă, că afacerile Ungariei ar fi conduse din Viena. Privitor la gravamenul populațiilor de a-se reface legile politice bisericești, spune, că țera cu nici un preț nu va admite această. În fine Szell asemăna politica partidului liberal cu cântecul paserilor și cu mirosul florilor, și pentru unul și pentru altul trebuie s'are, caci fără s'ore întunecul s'ar cobori peste țera această, de ceea-ce el vré s'o ferescă.

Situațiunea în Austria.

Comisiunea bugetară a camerei a ținut alaltăeri o ședință și a luat în dezbateri provisoriu bugetar. În decursul discușiunei s'au făcut declarații interesante asupra situațiunei politice.

Kramarz constată, că situațiunea politică a devenit insuportabilă. Cehii nu se tem de amenințarea cu dizolvarea parlamentului, fiind-că dizolvarea n'ar avé alt rezultat, decât un parlament mai rău ca cel actual și Cehii și-ar stringe și mai mult rândurile.

Herold dăce, că situațiunea precară nu se poate ameliora, decât prin punerea în praxă a dispozițiunilor legale, ce țințesc la egala îndreptățire a naționalităților. Constituțiunea trebuie revizuită așa încât sarcinile parlamentului central să fie ușurate, trebuie ameliorate regulamentele camerei și trebuie reformat sistemul electoral pe baze mai largi. Vorbitorul însă crede, că guvernul nu-i capabil a realiza un astfel de program. Nu-i rămâne dăr alt-ceva, decât datoria patriotică de a-se retrage.

Forscht a declarat, că s'eu trebuie să se renunțe la constituție, s'eu să se reconstruiescă edificiul constituției, care cade în ruine; și fiind-că în Austria nu se mai poate introduce un absolutism statornic, nu rămâne decât reintörccrea a vechia constituție, care pe lângă respectarea drepturilor egale cuprinde în sine o deopotrivă scutire a intereselor fi-o-cărei naționalități.

Contele Palffy dăce, că partidul său (marii proprietari conservativi) votéză provisoriu bugetar, dăr cu adăncă și justă îngrijire patriotică stă partidul față 'n față cu situațiunea actuală plină de pericole.

Rataj crede, că fără o lovitură de stat Austria nu se va pute susține.

Ministru-președinte Koerber spune, că guvernul nu și-a exprimat până acum cu nici o ocaziune intențiunea de a dizolva parlamentul Dola intrarea lui în funcțiune a ocolit totul, ce desparte partidele. Guvernul, pe cât se poate prevedé, va fi silit să susțină „Reichsrath“-ul actual până la vară târziu. Voința firmă a guvernului este, ca

scopurile atât de bifurcate ale partidelor, să le unescă într'un punct folositor statului. Mijlocele spre ajungerea acestui scop nu vor fi pöte așa de neacomodate, încât să renunțe la aplicarea lor.

Rögă camera să voteze provisoriu.

Berger, pangerman, acuză pe Cehii de politica jefuitoare.

Zucsek spune, că o adăncă criză de stat bântue în Austria drept urmare a luptelor esacerbate naționale. Guvernul trebuie să se declare, dacă voesce ca hegemonia să fie exclusiv a Germanilor, ori dacă vré să fie reclădită Austria pe baza egalei îndreptățiri a tuturor naționalităților.

Sécuii și „Albina“.

— Fine. —

Înzădar am trimis din când în când întâmpinări la diarele, care ne-au atacat, pentru-că nu le-au publicat s'eu de loc, s'eu numai mutilate. Înzădar s'au apostrofat calumniatorii în rapörte către adunările generale ale acțiunilor, pentru-că nici de aceea nu s'a luat act, oi presa și societățile maghiară neconțin și-a urmat și-și urmăză calea apucată. Chiar pentru această cred, că a sosit timpul, ca se dau publicității un document de mare valöre pentru cei ce vor se cunoșcă adevărul.

În luna lui Iunie a. c. un mare proprietar maghiar, un conte, voia să capete dela „Albina“ un împrumut hipotecar de 200,000 coröne. A venit în persoană la Sibiu, și i-s'a spus, ce date are să producă, ca cererea lui să se pötă pertracta în sinul direcțiunei.

La finea lunei respectivul și-a trimis datele necesare, și acoperire era abundantă, direcțiunea însă indignată de broșura lui Esterházy și de aprecierea acestei broșuri din partea pressei maghiare, n'a admis la pertractare cererea, ci ou data de 29 Iun. i-a restituit actele cu următorea rezoluțiune:

„Drept răspuns la st. Dv. din 29 ort. ne luăm voie a Vă înștiința cu regret, că nu reflectăm la acest împrumut“.

„Suntem expuși atât de intensiv la atacuri neîntemeiate din partea particularilor, corporațiunilor și a diarelor, acuzându-ne, că numai pentru aceea dăm împrumuturi și Sécuiilor, pentru-ca să-i depozedăm, fără ca să ne împărțăm nici de cea mai neîntemeiată apărare din partea respectivilor debitori, care prea bine știu, că toate aceste învinuirii nu sunt decât calumnii, — încât direcțiunea s'a decis ca succesiv să-și restringă afacerile de împrumut pe teritoriul sécuiesc“.

La această scrisörö „Albina“ a primit următorul răspuns cu data de 1 Iulie a. c.

„Epistola Dv. din 29 Iunie m'a foarte surprins“.

„Nu pricep, cum se pöte influința un institut de bani, care stă pe basă reală, într'o afacere atât de serioasă prin articole de diare, lipsite de ori-ce basă, care numai după senzațiune vénéză“.

„Dăr dacă în cestiuni de acestea, pur de afaceri, ași da ceva pe pressă, și dacă eu ași fi „Albina“, cu un olient Sécuii, independent economiccesce, chiar acuma și pentru aceea m'ași visui să încheiș afacerea pusă deja în curgere, ca să pot documenta: că nu pornesc după depozedare“.

„Dacă eu m'ași influința de nefericitul și de atâtea ori rău aplicatul nostru șovinism. de mult deja trebuia să-mi sistez toate în treprinderile industriale“.

„Diarele, ministeriul etc. etc. de ani de zile sunt pline cu cestiunea s'éruescă“.

„Vor să expatrieze pe Sécuii en masse, pentru-că nu au ocupațiune etc. Răspändese în lumea largă cele mai ridicule faime“.

„Eu carele sunt Sécuii de origine, în calitatea mea de Sécuii, între Sécuii trăind, cu sutele aduc lucrători Italiani și Slovaci. Pentru-ce? Pentru-că nu capăt lucrători sécui, și nu capăt pentru că nu sunt“.

„Cei-ce voiesc să expatrieze lucrători sécui, dovedesc, că nici ideii nu au de împréjurări, s'eu cu intențiune încurcă starea faptică, vénénd după popularitate“.

„Dacă eu m'ași lăsa a fi influințat de multele vorbe stupide, de mult a-și sta fără lucrători și trebuia să-mi sistez afacerile“.

„Împrejurarea, că institutele săsesc și „Albina“ dominează Ardealul, este dovadă nu contra lor, ci pentru ele“.

„Acel institut, ale cărui resurse de putere sunt mai mari, condițiunile mai favorabile și procedura mai acomodabilă — devine învingător în concurență“.

„Cunosc din temeiul aceste lucruri, pentru-că am venit mult în atingere atât cu institutele säsesci, cât și cu cele maghiare“.

Étä o critică adevărată, a unui Sécui independent despre agitațiunile sécuiesci contra „Albinei“, puse la cale de nisce elemente s'ăpătate, care nu pentru vorbele, ci pentru faptele lor, atăta trecere au la poporul sécuiesc, încât în nečasurile lor materiale, numai primiți să fie bieții Sécui, fug de băncile sécuiesci, care îi exploatează în mod căzăresc — cercând scut la cele säsesci și romănesci, ér când e vorba de a-și trimite reprezentanții la dietă, mai bucurosi își pun încrederea într'un țeran din sinul lor, s'eu într'un Jidan bogat din Budapesta, decât în cei ce vor să-i fericescă pe hărtie, hulind băncile romănesci și säsesci, ca pe această scară ei să ajungă la vre-un os de ros.

Parteni Cosma,
directorul executiv al „Albinei“.

Apologia Maghiarilor în presa englesă.

Revista „Quarterly Review“ a scris un articol sub titlul: „The conflict in Austro-Hungary“, în care arată, că nu există în lume rasă dominantă, care să fie mai intolerantă și mai tirană, ca cea maghiară. În parlamentul ungar, nu e reprezentată nici o naționalitate, afară de Sași, dăr și deputații acestora sunt asupriți. Revolta generală însă, care a izbucnit de-oamidă la Croați și la Romăni, în curénd se va întinde și asupra blăjiniilor Germani și asupra Slavilor de nord. Cam așa glăsuiesc articolul revistei englese.

La acest articol a răspuns geologul Schrubsole, care fusese prin Transilvania anul trecut și întreține aici legături de prietenie cu câțiva profesori maghiari de religiunea unitară, care și-au făcut studiul la Englesii.

D-l Schrubsole își publică apologia în diarul „Echo“ din Londra. În acest articol d-l Schrubsole nu prea dovedesce, că ar fi bun polemic, deși pöte ca geolog o fi avénd ori-care reputație în țera lui. Informațiile lui Schrubsole sunt atât de subrede, încât numai poporul engies pöte să le mai dea credă, fiind-că nu cunoșce împréjurările de aici.

Ce să dăcem, d. e. despre afirmația geologului, când dăce, că Englesii sunt în rătăcire, dacă vorbesco despre cestiunea de limbă în Ungaria. „Asemenea cestiune — dăce geologul — există numai în Austria, în Ungaria nu există așa-ceva. Adevărul este, — continuă Sch. — că Austria e sfășiată de naționalități, Ungaria însă este unitară și progresază colosal. Naționalitățile și confesiunile avénd toate drepturile asigurate, n'au nici un motiv a-se plänge și prosperă de minune. (!)

Încât pentru acușiunea de asuprire contra limbii germane, cine va imputa Maghiarilor, că și iubesc mai mult limba lor decât limba „Germaniei“ și cine ar putea să se scandalizeze, că prin mijlocele cinstite ofer ocaziune streinuilor a învăța limba maghiară? Și la această — dăce Schrubsole — au tot dreptul. Maghiarii nu fac cu nimic mai mult, decât regatul engles unit. În Anglia rassa gală, celtă etc. a cedat limbii englese și cine ar putea trage la îndoială, că această este în inter-sul țerii?

Étä deci informațiile greșite unde-l duc pe om!

Cine va ceti acum articolul d-lui Schrubsole de sigur, că numai cunoștințele esaocte nu va avé despre relațiile etnografice și politice din Transilvania.

Diarul „Ellenzék“ din Clușiu, de unde luăm cele de mai sus, publică în numărul

său de ieri cu multă satisfacție un extras din articolul Englesului filomaghiar în traducere făcută de unul dintre profesorii unitari, prieten al geologului engles.

Din străinătate.

Confederațiunea balcanică. Se telegrafiază din Viena: Visita generalului rus Rudanowsky la curțile din Sofia și Belgrad e interpretată, în unele cercuri diplomatice de aici, ca începutul unei acțiuni terioase a guvernului din Petersburg pentru a realiza o apropiere trainică între Serbia și Bulgaria. Rusia n'a renunțat la proiectul său de a constitui o confederațiune a statelor creștine balcanice.

Noul tarif vamal german. Reichstagul a continuat discuțiunea asupra noului tarif vamal. Ministrul de interne Posadowsky spune, că industria germană având trebuință să-și asigure esportul, guvernul trebuie să-i asigure o compensațiune prin tariful vamal față de măsurile de protecțiune ale celorlalte state. Germania nu poate să fi ea singură liber-schimbistă în mijlocul celorlalte țări protecționiste; proiectul nu face decât să corăspundă intereselor speciale ale Germaniei. De altfel puține sunt acele taxe vamale, care au fost urcate. Situațiunea agriculturii fiind de asemenea dificilă, guvernul și-a făcut datoria venind în ajutor. Germania urcând taxele vamale, n'a făcut în definitiv decât aceea ce au făcut și celelalte puteri cu ocaziunea încheierii de tractate comerciale.

Politica economică a Statelor-Unite. În mesajul său către congres, președintele Roosevelt ține, că munca națională trebuie protegiată nu numai prin tarif vamal, dar și prin agravarea legilor contra imigrațiunii. Trustrile nu sunt prietenoase, dar ele trebuie să fie puse sub controlul presei și al guvernului; schimbarea tarifelor vamale ar fi vătămătoare esportului american. Ceea ce îi trebuie este esportul pentru a fi îndrumat pe calea dezvoltării continue, sunt găsirea a cât mai multe deoseburi și o politică liberală față de statele străine.

Reînvierea afacerii Dreyfus. Presa guvernamentală parisiacă invită guvernul să ia toate măsurile pentru a zădărnici o reînnoire a afacerii Dreyfus, care se agită din diverse părți, cu ocaziunea unor destăinuiri ale maiorului Carrière, fostul co-nisar al guvernului în procesul din Rennes. În legătură cu această agitațiune, se crede probabil un duel între generalul de Galliffet și maiorul Carrère, care a făcut aluziuni grave la atitudinea celui diutău în cursul dezbaterilor din Rennes.

SCIRILE DILEI.

— 23 Noemvrie v.

Jubileul de 200 de ani al unui regiment. Diarul „P. L.” scrie următoarele: „Anul viitor cel mai vechiu dintre regimentele din patrie își serbează jubileul de 200 de ani al existenței sale. Acesta este regimentul din Clușiu „Edler v. Probst nr. 51”. Cu această ocaziune se va sfinți și noul drapel și arhiducesa Elisabeta a binevoit a primi să fie nașă. Deja de pe acum se fac preparativele pentru această sărbătoare dublă, la care vor participa toți foștii ofițeri și soldații decorați pe câmpul de război. Comitatul Coșocnei și al Selagiului, unde se recrutează acest regiment, prezintă și orașul Clușiu își vor arăta dragostea față cu acest regiment cu prilejul jubileului și după toate semnele de până acum se crede, că solemnitatea jubilară va fi la înălțimea însemnătății actului. Vom reveni în detaliu din istoria acestui regiment. Întâia putem spune și acum, că în luptele din Franța sub numele de „Infanteria — „Polenya”, regimentul și-a câștigat lauri nefericiți, așa că însuși dușmanul l'a botezat cu numele „La légion infernale”. — La celelalte părți de „P. L.” noi n'avem de adăugat, decât că acest regiment în cea mai mare parte este compus din feciori de ai noștri.

Universitatea din Lemberg și studenții ruteni. O scire telegrafică din Lemberg anunță, că studenții ruteni dela facultățile de drept, teologie, filosofie și medicină au ales o delegație, care a prelat rectorului Rydygier o declarație subscrisă de peste 400 studenți universitari ruteni, în care cer să fie șterși din matricula universității, fiindcă voesc înființarea unei universități rutene deosebite, și afară de acesta sunt nemulțumiți cu hotărîrea senatului universitar adusă acum în urmă. Rectorul a răspuns, că ia la cunoștință repășirea singuraticilor, dar nu poate admite o repășire în corpore.

„Bani cehi în Transilvania.” Cercurile maghiare din Transilvania — ține „M. Szó”—de mult își bat deja capul, să afle de unde ia „Albina” colosalele sume, de care dispune. Mult timp se credea, că „Albina” are capitalul din România. Acuma s'a descoperit, că „Albina” și celelalte institute financiare valahe capătă banii dela „Jivnotesca” din Praga. — Dacă ar fi cel puțin în toial verii, am înțelege aiurările jupânilor, dar în postul Crăciunului, se spun asemenea năzbitii, asta întrece chiar și marginile celei mai desfrânate fantasii periculate.

Principele Nichita în Paris. Din capitala Franței se vestesc, că principele muntegrân Nichita a făcut Marșul o vizită președintelui Loubet. La întoarcerea lui spre casă Nichita se va opri câte-va zile în Viena, unde se va întâlni cu Majestatea Sa monarhul nostru.

Șesepredece zile într'o ladă. Zăgravul Beck Iohann din Budapesta avea de gând să emigreze în America, dar n'avea parale nici pentru călătorie, nici pentru taxa de colonizare. Co-i trece prin minte? Să se împacheteze într'o ladă și să călătorească în America ca marfă de mare înțelș. Dilele acestea telegraful ne-a adus scirea, că pe vaporul Palazzia, ce a sosit la New-York, au găsit un om leșinat de foamă. Era Beck al nostru. Călătoria lui a durat 16 zile. În ladă s'a găsit un geamantan cu haine, care îi servia lui Beck ca perină. S'a mai găsit un țol, care era așternut pe jos, și ca plapomă i-a servit un paltou lung. Pe marginea lăzii erau 24 de sifone deșerte. Beck își luase și câte-va sticle de cafea, dar și acestea erau goale, așa că de vr'o 3 zile suferia de foamă și de sete. În ladă s'a mai găsit un cilindru, o umbrelă și o mulțime de scrisori dela mărișă sa. Pe fracht era scris conținutul: „Modell”, și pe ladă era scris „Vorsicht”—(Precauțiune), cărei împrejurări poate să-și mulțumescă, că pe vapor tratându-l de obiect fragil, l'au pus de-asupra pe nisca sau de faină. Când l'au scos din ladă pe Beck, gema și a cerut pe nemfese apă. Un cetățen din New-York a depus pentru îndrăznețul călător taxa de emigrare, așa că a putut să rămână în America.

Dela poștă. Cu ocazia sărbătorilor, ce se apropie, directorul de poștă și telegraf adresază publicului un apel din care estragem următoarele: 1) Bani și giuvaeruri nu e permis a trimite d'avalma cu alte obiecte. 2) La pachete se se întrebuițeză lădițe de lemn, sau coșuri de nuiele, până curată sau mușama și numai la obiecte mai ușoare carton, dar și acela trebuie să fie bun. **Obiectele împachetate în hârtie de țigare sau de zahar, se refuză, de asemenea și cutiile, care nu sunt făcute pentru împachetat obiecte destinate pentru a-se trimite cu poșta, ori capacul este lipit cu hârtie sau cu șiret de pânză.** Pachetele de pânză trebuie bine legate cu sforă fără noduri și pecetluite cu sigil gravat. 3) Adresa se se face cu cea mai mare exactitate. Este bine, când adresantul pune toate datele adresei și în pachet. 4) Conținutul pachetului trebuie bine indicat și la pachetele pentru Pesta și Viena trebuie pusă și cantitatea (d. e. o bucată de slănină 2 kgr., 3 cărnați 2 1/2 kgr. etc.) În sfârșit se strage atențiunea publicului asupra împrejurării, că toate pachetele e bine să se dea la poștă în orele antemeridiane.

Un lup în centrul Brașovului. „Eri noapte venind cam târziu acasă, în dreptul

sinagogei jidovești din Str. Orfanilor am văzut un lup”. Așa spunea d-l Z. într'un cerc de prieteni. „Pote vei fi văzut pe jupânul Lupu” îl întrerupse un hătru bun de glume. — „Imi pare rău, că presupui așa ceva despre mine, că eu vânător bătrân, se nu pot face deosebire, chiar și la o oră mai înaintată, între un lup veritabil și între un Lup cu două picioare”. — „Și cum s'a purtat lupul?” întrebă un altul. „Destul de modest. Se vedea pe el, că se genă de a fi văzut în mijlocul orașului. A trecut încet cu oada între picioare și a dispărut”. — Încă tot e bine, că în Brașov lupii sunt așa de modești, căci foile ungurești scriu lucruri înspăimântătoare despre un lup, care la Petrojeni s'a luat formal la trântelă cu un Român. Cu toate acestea e bine să fim precauți și sera când mergem de acasă, e bine să luăm cu noi, pe lângă cheia dela poartă, deca nu altă armă, măcar un ciomag bun, ca să avem cu ce ne apăra, când ni-s'ar întâmpla să mai întâlnim vr'un lup în strada orfanilor.

Fântâna „mâncătorului de copii.” În capitala federațiunii elvețiene, Berna, se găsește pe piața „Kornhausplatz” o fântână numită „Kindfresserbrunnen” (fântâna mâncătorilor de copii). Despre această fântână călăuza lu Bädiker scrie: „Cu o figură grotescă, care vré să înghită un copil, pe când alți copii, având aceeași destinațiune sunt prin buzurare și la cingătoare... Aici se face o omisiune. „Figura grotescă”, ce se află pe colona din mijlocul basinelui reprezintă pe un jidov în portul național din evul mediu. Monumentul este ridicat în amintirea unor evenimente interesante în istoria orașului Berna. La 1288 jidovii din acel oraș au fost acușați, că au omorât pe copilul unui cetățean cu numele Ruff. Acușaii au fost condamnați la moarte pe rotă. Afară de aceea a izbucnit o gonă contra jidovilor, care s'au pus sub scutul lui Rudolf de Habsburg. Acesta a asediat orașul, însă fără succes. Spre amintirea acelor evenimente, există și astăzi în Berna numitul monument.

Pedepsirea duelului în Germania. Tribunalul din Lipsca a pronunțat zilele trecute o aspră sentință. Advocatul Schöbri, care a ois în duel pe studentul de universitate Locksinger din Stuttgart, a fost condamnat la trei săptămâni reclusiune pentru leziuni grave corporale, și la trei ani arest de fortăvire pentru crima duelului.

„Calendarul Plugarului” pe anul comun 1902, anul X, va apăre peste două trei zile în editura tipografiei „A. Mureșanu”, având un cuprins variat și interesant.

Avis pentru mame prevădătoare. Cel mai bun preservativ contra bolilor la copii este, ca să căutăm, ca copiii să se desvolte bine și să fie rezistenți contra oricărei boale. În Anglia mortalitatea copiilor este mai mică, fiindcă se dea importanță acestui lucru și nu există familia în care se nu se dea copiilor în timpul fierii nutură de peșce, care este singurul mijloc cu efect sigur, din cauza calității sale nutritive extra-ordinară. Este adevărat, că copiii nu au luat bucuria acest preservativ, dar de când nutura de peșce a lui Zoltan fără miroș și gust s'a adus în comerț, nu mai există averiune contra ei. Acest mijloc este atât de răspândit, încât puține familii sunt unde lipsesc. Se capătă în toate farmaciile.

2 Un medicament pentru popor. Prin așa numitul spirit de vin (Franzbrandwein) și sarea de vin al lui Moll, pacie ților li-se oferă un mijloc vindecător sigur și ieftin contra maladiilor de reumă apoi la rări și umflături. Prețul unei sticle dimpreună cu îndrumarea necesară e de corone 1.00. Se trimite zilnic prin rambursă postală de farmacistul și liferantul curții c. și reg. A. Moll, Viena 1 Tuchlauben 9. În farmaciile din provincie și în droguerii se se ceră hotărît preparatul A. Moll, care e provădat cu marca de contravenție și cu subscrierea.

A p e l

Despărțământul Sebeș al reuniunii învățătorilor români gr. cat. din arhidieceasa de Alba Iulia și Făgăraș se fiind în stare din preprile sale puteri a-și înființa biblioteca provădată în statulele Reuniunii, apeleză la marinitositate On. public și în special a d-lor autori, librari etc. rugându-i să be nevoiescă a dona câte ceva —

fie în bani ori cărți — pe sēma acestei bibliotecă.

Eu cred, că inteligența noastră și poporul nu va rămâne rece la rugarea acestora, cari și-au dedicat viața întrăgă cultivării poporului român. Cine dorește cultura poporului, acela să contribuie mai înțai la cultivarea acestora, cari sunt meniți să cultive poporul.

Ofertele maritimose sunt de a-se trimite la adresa subscrisului și vor fi cuitate cu mulțumită pe cale diaristică.

Ghirbom, în 28 Nov. 1901.

Pentru reuniune:

Nechifor Frățilă,
in v. p., presidental despărț.
Olăh-Gorbo u. p. Vingard

SCIRI ULTIME.

București, 5 Decemvrie. Eri noapte s'a întimplat un accident în gara Constanta, în care și-au găsit mărtea doi funcționari ai C. F. R., anume mecanicul Popescu și împiegatul Apostoleanu. Trenul plecase din gara orașului spre port. Causa accidentului a fost, că nu s'a făcut frinarea reglementară.

Bruxella, 5 Decemvrie. În conferența de eri a conducătorilor burii, Dr. Leyds a declarat, că până acum Anglia n'a propus condiții de pace acceptabile. Burii au munițiuni și provisiuni suficiente pentru a continua războiul cel mai puțin încă 5 ani.

REVIEWS.

Vârsta de piatră lângă Van în Armenia. Săpăturile făcute de-o comisiune germană pentru cercetări în Armenia au aflat într'un deal lângă Van o mulțime de lucruri vechi. Acuma sunt la Berlin și Dr. Belk le asedă și clasifică la institutul lui Virchow. Se crede, că vechimea lor e de vre-o 5000 de ani. Sunt cuțite frumoase de obsidian (un fel de lavă) și ciocane. Sunt o mulțime de roțițe cu gaură prin mijloc. Scriitorul notiței crede, că slugiau la ascuțit, noi nu credem, căci se află aiurea asemenea roțițe de lut ars și de aceea le credem mai curând că au fost întrebuințate la năvoade, ca să îngreue plasa, și la țesut. Mai sunt pietri lustruite, pietri de aruncat cu praștia, rișniți primitive. E și un topor de luptă cu oada de os și cu tăiușul de piatră lustruită. Sunt și o mulțime de urne de lut zugrăvite, cele mai dela adăncime făcute cu mâna, cele de mai în față cu rotă. Urnele au gaură. Lângă lacul Urmia s'au aflat mărgelile foarte frumoase din perioada cea mai vechie a bronzului. Una de piatră lustruită s'a aflat la adăncime de cinci metri. Se mai află ace de os și alte unelte de asemenea de os. La față s'a găsit și o bucată ascuțită de bronz, singurul lucru de metal. S'au găsit oșe de animale și de un om. În morminte se află urne, cuțite etc., și destule cranii întregi. Craniile sunt dolichocefale (lungărețe dela frunte spre ceafă), și locnitorii de ață, Armeni, Perși etc., sunt brahicefali (cu crani scurte) sau mesaticefali (cu crani mijlocii). Deci populația actuală e venită mai de curând.

Literatură.

Mama sfântului Augustin de Emil Bouzard, traducere de Salba. Editura d-lui prof. Dr. E. Dăianu. Tipografia arhidiececană din Blăși. Cartea are 31 cōle de tipar (500 pagini) și este fructul ostenelelor unor laboroși studenți în teologie dela universitatea din București. Cuvântul „Salba” ne reamintesc societatea literară cu același nume a teologilor din seminarul desfrântat „Sta Barbara” din Viena, cărei societăți în mulțumim publică ea Fabiolei și a unei părți din catechismul cel mare al lui Deharbe. Traducătorii ne ofer o lectură edificătoare în stil îngrijit, tiparul curat, hârtia bună. Prețul unui esemplar legat elegant în pânză este 3 corone (+ 40 b. porto). Un esemplar broșat 2 corone (+ 40 b. porto). Se află de vândare și la Tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Scrieri literare pentru popor.

„*Considerațiuni istorice asupra asociațiunii poporelor* și aplicațiunile lor la *natiunea noastră*“ de Ioan Clinciu profesor la București. Prețul 2 cor. (+ 10 b. prt.)

Țiganii, schiță istorică, de I. P. Rețeganul. Prețul 1 cor. (+10 b. p.)

Dilele lui Mesia (Ben Hur) de renumitul scriitor Lewis Valace. Tomul I costă cor. 1.50 Tom II cor 1.40 (+ 30 b. porto de fa. care.)

A apărut *Istoria lumii* part a a III-a tălmăcită de preotul C. Morariu, după Dr. Th. B. Welter.

Taina norocului s'eu Povestea satului Nemernicești de Tache Brânduș. Această carte e foarte potrivită pentru poporul nostru și costă 1 cor. (+10 b. p.)

Balade populare de Avram Corcea costă cor. 1.60 plus 10 b. porto. Pentru România 3 lei 20 b.

Banca de școlă de I. Dariu, 30 b. (plus 10 b. p.)

Disciplina în serviciul educațiunii de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

Idealul învățătorului român de I. Dariu, 40 b. (plus porto 10 b.)

Tragedia Culvarului de abat. Henry Bolo traducere în românește de membrii soc. de lect. „Inocențiu M. Clain“ din (Blașiu. Prețul 2 cor. pentru România 3 lei plus 20 b. porto.)

Lilice dela Pind, poezii macedonene-originale și daco-române de P. Vulcan, cor. 2 (pl. porto 10 b.)

Cartea Sătemului, romanele de Em. Părăceanu cor. 1 (pl. 5 b. por.)

„*In veltore*“ romanele și impresii de Vlăduț, cor. 1.25 (porto 10 b.)

„*Amicul tinerimei*“, Anul I. f'oiș de cunoștințe folosite de prof. I. Mășil, legat în păreți tari costă 5 cor. (por. 20 b.)

Dietetica poporală, scrisă cu deosebită considerațiune la modul de vețuire a țeranului român, de Simeon Stoica, medic pensionat. Conține vre-o 25 figuri în text. Se vinde acum în loc de cor. 1.60 cu 1 cor. (+ 10 b. porto)

Umbre și lumini poezii de Em. Părăceanu, cor. 2.50 (porto 20 b.)

Cugete și considerațiuni din experiența vieții lui Arghirobarb. Conține 170 de sfaturi înțelepte, sc'ose din pățania vieții. Prețul 20 b. (cu posta 24 b.)

Logodnica contelui Stuart, povestire din viața Românilor bihoreni, de L. Rudow-Suciu. 148 pag. 8°. Prețul. 1 cor. (+ 10 b. porto.)

Povestea despre prințul Ahmed al Kamel s'eu Pribeagul îndrăgostit. Tradusă de Dr. T. Prețul 60 c. (+ 6 b. porto.)

Toaste pentru tot felul de persoane și ocazii, de Tit V. Gheaja, spiritual la instit. de corecțiune din Gherla. Pr. 40 b. (cu posta 44 b.)

Buchetul, culegere de cântări bătrânești și naționale de I. Pop Rețeganul. Prețul 50 b. (cu porto 56 b.)

Răsete și zimbete, de T. V. Gheaja, cu 254 de anecdote, păcălituri și povestiri glumețe. Prețul 60 b. (cu posta 70 b.)

125 chinuri de cari strigă feciorii în joc, de I. P. Rețeganul. Pr. 24 b. cu porto 30 b.

Noapți de érnă romanele pentru popor, de George Simu. Conține romanele cu tendințe morale. Form. 4° 250 pag. Prețul cor. 1.20 (cu posta cor.1.30)

Opăsură, cât cioplite cât pilită și la lume împărțite, de I. P. Rețeganul. Vre-o 60 de poe-ii glumețe. Pr. 80 b. (+ p. 10 b.)

„*Pe pragul mormântului*“, de preotul G. Simu, conține versuri funebrele pentru popor și pentru inteligenți. Pr. 50 bani (+ 6 b. porto.)

Amintiri din Grecia de Teodor Bule; prețul cor. 1.20 (plus 10 b. porto.)

Schițe din Italia de Teodor Bule, prețul 2 cor. (+ 20 b. porto.)

Poezii populare despre Avram Iancu adunate și publicate de Simeon Fl. Marian. Prețul 1 cor. (+ 10 b. porto)

Musa Someșană, poezii populare din jurul Năsăudului, culese de Iuliu Bognariu, Prețul 50 b. (cu posta 56 b.)

Teoria dramei cu un tractat introductiv despre frumos și artă de prof. Dr. Iosif Blaga. Prețul cor'one 3.60 (plus 30 b. porto.)

Pilde și sfaturi pentru popor, de Ioan Pop Rețeganul. Cartea conține vre-o 24 descrieri, cari cuprind diferite învățătură pentru trebuințele țeranilor noștri. 50 b. (+ 10 b. porto.)

Săpătorul de bani, comediă în trei acte, localizată de A. Pop. Se recomandă mai ales pentru cei ce vreau să j'oc teatru. Prețul 24 b. . . . (prin postă 28 b.)

Viętu după m'orte, s'eu nemurirea sufletului, dedusă din misterul ființei omenești și deșertăciunea celor trecătoare, de I. P. Ediția II. Prețul cor. 1. (Cu posta cor. 1.10)

Dracul, novelă de V. R. Butirescu. Are tendința de-a combate credința deșertă. Prețul 20 b. (cu porto 25 b.)

Lira Bihorului, o carte cu povestiri istorice scrisă în versuri, de Antoniu Pop. Prețul 40 b. . . . (cu porto 46 b.)

Părintele Nicolae, schiță din viața preoșilor de G. Simu. Pr. 60 b. + 6 b. porto.)

Poezii de V. R. Butirescu. Prețul era la început 2 cor. 40 b., acum numai cor. 1.20 (cu posta cor. 1.40)

Suspini și zimbire, poezii și prosă de A. Pop. Prețul 80 b. (cu porto 86 b.)

„*Omul*“, noțiunii din anatomie și fiziologie și reguli igienice pentru conservarea sănătății și a corpului omenești de George Cătană inv. Această carte servește ca manual pentru anul al IV-lea al școlii pop, pentru școlile de repetiții și pentru poporul nostru. Prețul 50 bani (pl. 5 b. por.)

Instrucțiuni populare despre datorințele și drepturile purtătorului de dare edate de Wilhelm Niemandz. Această carte e un îndreptar de o trebuință nespuse de mare pentru toți cății au afaceri cu dările. Prețul cor. 1.20 plus 10 bani porto.

Cartea ilustrată pentru copii și copile de George Simu. Această broșură conține istorioare și poezii morale spre escitarea gustului de cetă la copii. Prețul 50 bani (+ 56 b. p.)

Bocete adică Cântări la morți, adunate de I. Pop-Rețeganul. Prețul 80 bani. (+ 10 b. p.)

Nu m'e uita! Colecțiune de versuri pentru ocaziuni funebre. Aranjată prin N. F. Neorăuțiu. Ediț. IV. Prețul 50 bani. (+ 5 b. p.)

Trandafir și Viorele. Poezii populare culese și ordinate de Ioan Pop-Rețeganul. Ediț. III Prețul redus 60 bani (+ 10 b. p.)

Versuri de dor, adunate din poezii române de A. Prețul 50 bani (+ 5 b. p.)

Doi priși în cursă, comediă într'un act de A. Kellner localizată de I. Em. Bobancu. Prețul 24 bani (+ 3 b. porto.)

Cursul pieței Brașov.

Din 5 Decembrie n. 1901.

Renta ung. de aur 4%	118.55
Renta de cor'one ung. 4%	94.—
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	121.90
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	100.60
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	119.—
Bonuri rurale ungare 4%	93.15
Bonuri rurale croate-slavone	93.—
Impr. ung. cu premii	175.25
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	146.80
Renta de argint austr.	99.—
Renta de hârtie austr.	88.85
Renta de aur austr.	118.80
Losuri din 1860.	140.60
Acții de-ale Băncii austro-ungară.	16.05
Acții de-ale Băncii ung. de credit	661.—
Acții de-ale Băncii austr. de credit	650.50
Napoleond'ori.	19.05
Mărci imperiale germane	117.15
London vista	239.35
Paris vista	95.17 1/2
Rente de cor'one austr. 4%	95.85
Note italiene	93.20

Cursul pieței Brașov.

Din 6 Decembrie n. 1901.

Banonota rom. Cump.	18.92	Vënd.	18.96
Argint român. Cump.	18.30	Vënd.	18.34
Napoleond'ori. Cump.	19.—	Vënd.	19.06
Galbeni Cump.	11.30	Vënd.	11.40
Ruble Rusescei Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.60	Vënd.	—.—
Lire turcescei Cump.	10.70	Vënd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%	100	Vënd.	101.—

Sz 7892—1901.

tlkvi.

Arveresi hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint tlkvi hatóság, közhírré teszi, hogy Todorán Páráschivának, Todorán Nicolaené szül. Gál Florea elleni bírtok közösség megszüntetése iránti ügyében a brassói kir. törvényszék (a brassói kir. járásbíróság) területén lévő a brassói 3314 sz. tljkvben fekvő a 4098 hrsz. ingatlanra a rajta levő épülettel az árverést 1650 koronában ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenneb megjelölt ingatlanok az 1902 évi Január hó 8 ik napján délelőtt 9 órakor a brassói kir. trvszék tlkvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megálapított kikiáltási áron alól is eladatni foguak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ában jelzett ártolyan-mal számított és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333 sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképez értékpapírban a kiküldött keznek letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1901 évi szeptember hó 3-án.

342,1-1

A kir. törvszék, mint tlkvi hatóság.

Prafurile-Seidlitz ale lui Moll

Veritabile numai, decă fiecare cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subscrierea sa.

Prin efectul de lecuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicoșe la stomach și pânțec, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce crește mereu de mai multe decenii încóce. — Prețul unei cutii originale sigilate Cor'one 2.—

Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătórescá.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabilu numai, decă fiecare sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.

Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediu poporal cu deosebire prin tras (frotat) alinã durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de recélã. Prețul unei sticle originale plumbate, Cor'one 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a pelcii, cu deosebire pentru copii și adulți. Prețul unei bucăți Cor. — 40 Cinci bucăți Cor'one 1.80. Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin

Farmacistul A. MOLL,

c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9

Comande din provinciã se efectueazã șilnic prin rambursã postalã.

La depozite se se cerã anuuit preparatele provădute cu iscãliture și marca de apărare a lui A. MOLL.

Depozite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Franz Kellomen și engros la D. Eremia Neopții, Teutsch & Tartler.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Tergul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădut cu cele mai bune mijl'oce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta ori-ce comande cu promptitudine și acuratețã, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURȚI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru tóte speciile de serviciuri.

BILANȚURȚI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.
Couverte, în toltă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURȚI
și RESTAURANTE.

PREȚURȚI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Tergul Inului Nr. 30, etagiul I, cătrã stradã. — Prețurile moderate. — Comandele din afarã rugãm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.